



Inatsisartunut ilaasortaq
Aqqa Samuelson, Inuit Ataqtigiit

**Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsi-
simasut (PTSD) pillugit § 37 naapertorlugu apeqput nr. 312-2019-mut
akissut**

Asasara Aqqa Samuelson

Inatsisartut Suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu peqqinnissaqarfik pillugu Naalakkersuisunut apeqputinik imaattunik saqqummiussaqaqputit. Apeqputit uannit akineqartussanngorlugit innersuunneqaqput.

Apeqput:

- 1. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsi-
simasut (PTSD) pillugit qanoq misissuisoqartarnerseq Naalakker-
suisut nassuiaasinnaappat?**

Akissut:

Ataatsimut isigalugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq meeqqat inuut-
suttullu kingunerlutsitsisimasut aammalu tamanna Kalaallit Nunaannut
tunngatillugu qanoq ersiuteqartoqartarnerseq Syddansk Universitetimi
Det Nationale Center for Psykotraumalogimit misissorneqartarmata.
Syddansk Universitetip ilaatigut nappaammik suussusersiniarluni misile-
raanerit kalaallisut nutsertissimavai kalaallillu kulturiannut naleqqussar-
lugit. Misileraanerit meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna
kingunerlutsitsinermik (PTSD) atugaqarnerseq qanorlu annertutigisumik
atuinersut paasiniarnissaanut ineriartortinneqarsimapput. Kalaallit
Nunaanni meeqqat PTSD-mik atugaqartut maannangaaq ilisimatusarfi-
gineqarsimangillat.

- 2. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsi-
simasut (PTSD) pillugit ukiut kingulliit tallimat kisitsisitigut
paasissutissanik peqarnerseq Naalakkersuisut saqqummiussis-
naappat?**

14-10-2019
Sags nr. 2019 - 21248
Akt nr. 11774548

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Akissut:

Meeqqat PTSD-mik nalaataqarsimasut pillugit kisitsisitigut immikkut paasissutissat maannangaaq pigineqanngillat.

Taamaattorli PTSD-mik suussusersisarneq kisiat aqqutigalugu meeqqat sakkortuumik nalaataqarsimasut paasineqarneq ajorput. Meeqqat anner-tuumik sumiginnarneqarnermik misigisaqarsimasut PTSD-mik pinnani attaveqarniarnermik ajornartorsiuteqartutut suussusersineqarajuttarput. Meeqqat taakku PTSD-mik suussusersineqarneq ajornerannut pissu-taavoq PTSD-mik atuisutut suussusersinissamut tunngavissarititaasut qaangerujussuarlugit meeqqat taakku ersiutaat sakkortunerujussuarmik nalaataqarsimanermut takussutissaanerusarmata.

3. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisimasut (PTSD) eqqarsaatigalugit kommunit suleqatiginissaannut Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut:

Meeqqat attaveqarniarnermik ajornartorsiutillit sakkortuumillu nalaata-qarsimasut katsorsarneqarnissaannik neqeroorutit pillugit Meeqqanut inuusuttunullu tarnimikkut nappaatilinnut sullissiviup (Børne- og Ungdomspsykiatrien) kommunit maanna suleqatigai. Maanna katsor-saanissamik neqeroorutaasut tassaapput meqqanut inuusuttunullu tarnimikkut nappaatilinnut nakorsiartarfimmi paasiniaavigineqarnissaq misissorneqarnissarlu, tamatumalu saniatigut qanigisaasut ingerlaavar-tumik sulissutigineqarnerat aammalu meeqqat perorsaanikkut annertusi-samik ikorfartorneqarnerat, kingulliullugu taaneqartoq kommunimit isumagineqarluni. Maannakkut kommunini meeqqanut ilaqutariinnullu sullissiviit arlallit meeqqanut sakkortuumik nalaataqarsimasunut katsorsaariaatsinik arlalinnik neqerooruteqartarput. Tamatuma saniatigut tarnimikkut nappaatilinnut sullissisut kommunillu attaveqatigiittut ataatsimiittarput, tamatumani kommunit suliffeqarfiutaanni sulisut ilaatigut peqqissutsikkut sulisunik ataatsimeeqateqartarlutik aammalu meeqqat katsorsarneqarnissaanut pilersaarusiortarlutik.

4. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsi-simasut (PTSD) eqqarsaatigalugit meeqqat inuusuttullu pillugit Suliniaqatigiiffiit susassaqtullu qanimut suleqatiginissaannut Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut:

Nappaat PTSD Naalackersuisunit maannangaaq immikkut aallunneqanngilaq aammalu suliniaqatigiiffinnik avataaneersunik suleqatigiissutigineqarnani. Akerlianik paasissutissiissutigineqarsinnaavoq Naalackersuisoqarfiup aammalu Pitsaaliuinnermut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfiup suliniaqatigiiffiit assigiinngitsorpassuit meeqqat ajornartorsiutillit, assersuutigalugu kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasut pillugit suleqatigaat. Ilaatigut piginnaasanik ineriartortitsineq katsorsaanisamillu neqeroorutit suleqatigiissutigineqarput. Pitsaaliuinnermut Isumaginninnikkullu Aqutsisoqarfiup assersuutigalugu suleqatigaa Danmarkimi JanusCentret, meeqqat inuusuttullu suaiaqatigiit atoqatigiinnermut tunngasunik pissusilersornikkut ajornartorsiuteqartut kiisalu taakku eqqugaasa ilaquataasullu misissorneqarnissamik katsorsartinnissamillu neqeroorutinik suliaqartartoq.

5. Sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsineq (PTSD) nuna tamakkerlugu misissuisarnerup ineriartortinnissaanut Naalackersuisut qanoq suliniuteqarpat?

Akissut:

Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisut pillugit nuna tamakkerlugu ilisimatusarnerup ineriartortinnissaanut immikkut siunnerfilimmik Naalackersuisut maannangaaq ingerlataqanngillat.

a. Misissuisarnerup ineriartortinneqarneranut aningaasat qanoq amerlatigisut atorneqassanersut Naalackersuisut paasissutissiisnaappat?

Akissut:

Aningaasartuuteqarnermi apeqqutaassaaq ilisimatusarnermi sulisussat qanoq amerlatigisut ilisimatusarnerlu qanoq annertutigisoq kissaatigineqarnersut. Tamanna apeqqummi matumani nassuiaatigineqanngimmat apeqqut immikkut akissuteqarfigineqarsinnaanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga



Martha Abelsen

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni



27. september 2019.

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquq imaattoq matumuuna saqqummiuppara.

Naalakkersuisunut apeqqutit:

1. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisimasut (PTSD) pillugit qanoq misissuisoqartarnerisut Naalakkersuisut nassuiaasinnaappat?
2. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisimasut (PTSD) pillugit ukiut kingulliit tallimat kisitsisitigut paasissutissanik peqarnerisut Naalakkersuisut saqqummiussisinnaappat?
3. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisimasut (PTSD) eqqarsaatigalugit kommunit suleqatiginissaannut Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?
4. Meeqqat sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisimasut (PTSD) eqqarsaatigalugit meeqqat inuusuttullu pillugit Suliniaqatigiiffiit susassaqtullu qanimut suleqatiginissaannut Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?
5. Sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisineq (PTSD) nuna tamakkerlugu misissuisarnerup ineriartortinnissaannut Naalakkersuisut qanoq suliniuteqarpat?
 - a) Misissuisarnerup ineriartortinneqarneranut aningaasat qanoq amerlatigisut atorneqassanersut Naalakkersuisut paasissutissiisnaappat?

(Inatsisartunut Ilaasortaq Aqqa Samuelson. Inuit Ataqatigiit)

Tungavilersuut

Nunatsinni meerartaqarpugut imaannaanngitsumik peroriartornerminni nalaataqarsimasunik. Kinguaassiutitigut atornerluineq, angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit sumiginnaanerillu nunatsinni suli annertupput. Taamaattumik meerartavut sakkortuumik nalaataqarnerup kingorna kingunerlutsitsisimasut (PTSD) pillugit erseqqissunik ilisimasanik Naalakkersuisut saqqummiussisariaqarput, misissuisarnerullu ineriartortinnissaannut suliniutit paasissutissiissutigineqartariaqarlutik.

Ullut sulliviit qulit naliginnaasut iluanni apeqqutinnut akissutit tiginissaannut qilanaarpunga.